U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **S. R.**, zast. Mgr. Leonidem Kushnarenkem, advokátem, se sídlem Politických vězňů 1272/21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 3. 2013, č. j. 63 Az 7/2012 – 22,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Zástupci žalobce Mgr. Leonidu Kushnarenkovi, advokátu, se sídlem Politických vězňů 1272/21, Praha 1, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 4114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 21. 6. 2012, č. j. OAM-137/ZA-ZA06-PA03-2012, nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění účinném ke dni vydání rozhodnutí (dále jen „zákon o azylu“).

[2] V odůvodnění rozhodnutí žalovaný poukázal na tvrzení žalobce, že v České republice střídavě pobývá kvůli práci již od roku 1993, má zde sestru s rodinou a bratrance, chtěl by svůj pobyt v Česku legalizovat a zůstat zde žít, neboť na Ukrajině již nemá žádné zázemí a jen těžko by se mu vracelo. Mimoto tam má být trestně stíhán pro konflikt se starostou, který vznikl v důsledku nezřízení plynové přípojky rodičům. Žalovaný podotkl, že žalobce podal žádost (teprve) poté, co mu bylo uděleno správní vyhoštění, stejně jako v případě první žádosti z roku 2004, jež byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná rozhodnutím žalovaného ze dne 2. 12. 2004, č. j. OAM-3388/VL-10-11-2004; žaloba proti tomuto rozhodnutí byla zamítnuta rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne

19. 6. 2006, č. j. 59 Az 220/2004 – 66, Nejvyšší správní soud následně usnesením ze dne 27. 7. 2007, č. j. 4 Azs 69/2007 – 116, kasační stížnost žalobce proti rozsudku krajského soudu odmítl. Žalovaný zohlednil informace o politické a bezpečnostní situaci a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině a neshledal, že by v případě žalobce byly dány důvody pro udělení kterékoli formy mezinárodní ochrany a odkázal jej na instituty zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

[3] Proti rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil žalobou ze dne 24. 7. 2012, ve které navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[4] Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 29. 3. 2013, č. j. 63 Az 7/2012 – 22, žalobu zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění konstatoval, že skutková zjištění žalovaného v napadeném rozhodnutí plně odpovídají spisovému materiálu a žalovaným byla rovněž řádně a podrobně zhodnocena. Dospěl k závěru, že žalovaný vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, přičemž skutečnosti uváděné žalobcem nelze podřadit pod důvody pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona o azylu. Konstatoval, že žalobce sám ve správním řízení uvedl, že jeho motivací pro podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla snaha legalizovat svůj pobyt v České republice, aby zde mohl pracovat a žít. Ani konflikt se starostou nemůže být azylově relevantním důvodem, přičemž žalobce na něj navíc poukazoval pouze okrajově a jeho výpovědi k této otázce se v průběhu řízení lišily. Co do namítané subjektivní složky obav z pronásledování krajský soud vyhodnotil, že žalobce v průběhu správního řízení ani netvrdil, že by měl obavy z pronásledování. Ohledně tvrzeného porušení práva na rodinný a soukromý život podotkl, že v Česku sice žije jeho sestra a bratranci, jeho rodiče však žijí na Ukrajině. Krajský soud uzavřel, že žalobce v řízení neuvedl žádné azylově relevantní důvody, a odkázal jej na instituty zákona o pobytu cizinců.

[5] Proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě se žalobce (dále též „stěžovatel“) bránil kasační stížností ze dne 26. 4. 2013, ve které navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Současně požádal o odklad vykonatelnosti napadeného rozhodnutí žalovaného a ustanovení advokáta.

[6] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 16. 5. 2013, č. j. 4 Azs 18/2013 – 22, ustanovil zástupcem žalobce pro řízení o kasační stížnosti Mgr. Leonida Kushnarenka, advokáta.

[7] V kasační stížnosti, ve znění doplnění kasační stížnosti doručeného soudu dne 24. 6. 2013, stěžovatel vyjádřil přesvědčení, že krajský soud posoudil věc v rozporu se zákonem. Namítal, že skutkový stav nemohl být v dosavadním řízení dostatečně prokázán, neboť teprve v květnu 2013 stěžovatel obdržel dopis od svých rodičů žijících na Ukrajině, z něhož vyplývá, že starosta obce, který je znám svými vazbami na organizovaný zločin a s nímž měl stěžovatel v předchozím řízení uvedený konflikt, je odhodlán stěžovatele po návratu do vlasti zničit a způsobit mu dlouhý pobyt ve vězení. Jelikož tato skutečnost dosud nebyla známa, nemohly správní orgán ani krajský soud řádně posoudit skutkový stav.

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 7. 5. 2013 navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou. Je přesvědčen, že rozhodnutí žalovaného, jakož i napadený rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Odkázal přitom na obsah správního spisu a odůvodnění napadeného rozsudku.

[9] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."), a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem.

[10] Zvlášť přitom nerozhodoval o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť podle § 32 odst. 5 zákona o azylu má podání kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany odkladný účinek ze zákona.

[11] Nejvyšší správní soud se předně zabýval otázkou, zda je kasační stížnost přijatelná ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s., podle něhož *„jestliže kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.*" Přijatelnost kasační stížnosti je přitom třeba odlišovat od její přípustnosti, která je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.) či absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.), jakož i od důvodnosti kasační stížnosti jako otázky věcného posouzení tvrzených kasačních důvodů (§ 103 odst. 1 s. ř. s.). Pokud kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, je zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele jako atribut její přijatelnosti, přičemž teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, posoudí Nejvyšší správní soud její důvodnost.

[12] V této souvislosti je třeba poukázat na to, že stěžovateli byla soudní ochrana poskytnuta již projednáním jeho věci před krajským soudem, a další přezkum v rámci správního soudnictví je tak podmíněn přesahem vlastních zájmů stěžovatele, jak byl tento pojem definován v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, publikováno pod č. 933/2006 Sb. NSS. Jinými slovy, není-li dán přesah vlastních zájmů stěžovatele, zákon neumožňuje, aby Nejvyšší správní soud ve věci jednal a rozhodoval.

[13] Po přezkoumání přijatelnosti kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná.

[14] V případě stěžovatele se jedná v pořadí o druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany, když v České republice poprvé žádal o udělení azylu dne 22. 11. 2004. Rozhodnutím žalovaného ze dne 2. 12. 2004, č. j. OAM-3388/VL-10-11-2004, byla jeho tehdejší žádost zamítnuta jako zjevně nedůvodná. Žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 19. 6. 2006, č. j. 59 Az 220/2004 – 66. Kasační stížnost proti tomuto rozsudku byla odmítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze

dne 27. 7. 2007, č. j. 4 Azs 69/2007 – 116, neboť stěžovatel nebyl zastoupen advokátem a tento nedostatek ani na výzvu soudu v poskytnuté lhůtě neodstranil. Jak žádost z roku 2004, tak i žádost, která byla předmětem řízení v nyní projednávané věci, byly podány poté, co bylo rozhodnuto o správním vyhoštění stěžovatele.

[15] Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel v kasační stížnosti ani předchozím řízení neuvedl žádné relevantní důvody, pro které by mu měl být udělen azyl či doplňková ochrana, když žádost o udělení mezinárodní ochrany sám odůvodnil tím, že si přeje legalizovat svůj pobyt v České republice, aby zde mohl žít a pracovat, neboť na Ukrajině již nemá žádné zázemí. Důvody stěžovatele pro odchod z vlasti byly zjevně ekonomického a osobního charakteru a nemohou naplnit žádnou z podmínek pro udělení mezinárodní ochrany. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěry krajského soudu, že prostřednictvím azylového řízení nelze žádat o legalizaci pobytu v České republice, neboť pro takový účel obsahuje právní řád České republiky jiné nástroje, konkrétně zákon o pobytu cizinců (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004 – 57). Stěžovatel si tak nemůže zvolit využití institutů zákona o azylu namísto institutů zákona o pobytu cizinců, neboť mezinárodní ochrana je specifický institut sloužící jako štít lidem, kteří byli ve své vlasti pronásledováni či ohroženi vážnou újmou, nikoli univerzálním nástrojem pro legalizaci pobytu. Stěžovatel však nijak neprokázal, že by se na něj zákon o azylu vztahoval.

[16] V této souvislosti je třeba citovat závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2004, č. j. 3 Azs 23/2004 – 63, podle nichž *„je to právě stěžovatel, kdo v azylovém řízení určuje a svými tvrzeními vymezuje směr dalšího postupu správního orgánu rozhodujícího o jeho žádosti o udělení azylu tím, že pravdivě vylíčí všechny důvody, které ho vedly k opuštění země původu, a jen na stěžovateli je, jaké důvody v žádosti a následném pohovoru uvede. Jen důvody stěžovatelem uvedenými je pak správní orgán povinen se zabývat, neboť by bylo zcela proti smyslu a účelu azylového řízení, aby správní orgán, potažmo soud, posuzoval důvody jiné, stěžovatelem nesdělené, zvláště když správní orgán dal stěžovateli dostatečnou možnost uvést všechny důležité skutečnosti na podporu stěžovatelem podané žádosti o udělení azylu.“* Mimoto lze poukázat např. na závěry rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2003,
č. j. 2 Azs 27/2003 – 59, publikován pod č. 181/2004 Sb. NSS, či ze dne 25. 10. 2004, č. j. 5 Azs 162/2004 – 42.

[17] Na posouzení věci nemohlo nic změnit ani tvrzení stěžovatele, že mu na Ukrajině hrozí trestní stíhání pro konflikt se starostou, který vznikl v důsledku nezřízení plynové přípojky rodičům stěžovatele. Ani tato námitka nemůže představovat azylově relevantní důvod, jakož ani důvod pro udělení mezinárodní ochrany, a to zejména za situace, kdy toto tvrzení zůstalo pouze v obecné rovině a stěžovatel mj. neupřesnil, zda se v této věci obrátil na ukrajinské státní orgány, resp. pokud byl obviněn z ublížení na zdraví, jak bylo ve věci postupováno a v čem stěžovatel spatřuje nezákonnost tohoto postupu. Na tomto závěru nemůže nic změnit, pokud stěžovatel v doplnění kasační stížnosti poukázal na nově obdržený dopis rodičů z května 2013, který však nebyl soudu předložen a jehož obsahem má být sdělení, že starosta hodlá po návratu stěžovatele na Ukrajinu usilovat o jeho uvěznění. Ani takto formulované a nijak blíže nekonkretizované tvrzení nemůže být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, přičemž pro posouzení důvodů pro udělení

azylu je rozhodující skutkový stav zjištěný v rámci správního řízení a ve vztahu k době, kdy stěžovatel ze země původu vycestoval.

[18] S ohledem na obsah správního i soudního spisu má Nejvyšší správní soud za prokázané, že na území Ukrajiny stěžovateli nehrozí perzekuce či diskriminace s ohledem na návrat do země poté, co v České republice neúspěšně žádal o poskytnutí mezinárodní ochrany. Zdejší soud se ztotožňuje se závěry žalovaného a krajského soudu, že stěžovateli nehrozí v zemi původu pronásledování ani vážná újma ve smyslu příslušných ustanovení zákona o azylu. Krajský soud rovněž správně konstatoval, že stěžovatel na konflikt se starostou poukazoval pouze okrajově a jeho výpovědi k této otázce se v průběhu řízení lišily. Stěžovatel má mimoto možnost obrátit se o pomoc na státní orgány své země.

[19] Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a podle § 104a s. ř. s. ji odmítl pro nepřijatelnost. Lze dodat, že pokud stěžovatel má i nadále zájem o pobyt na území České republiky, je třeba, aby se orientoval na příslušné instituty zákona o pobytu cizinců, jejichž využití je v jeho případě namístě, na rozdíl od právní úpravy zákona o azylu.

[20] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

[21] Vzhledem k tomu, že zástupce stěžovatele pro řízení o soudním přezkumu napadeného rozhodnutí žalovaného byl ustanoven usnesením zdejšího soudu ze dne 16. 5. 2013, č. j. 4 Azs 18/2013 – 22, platí jeho hotové výdaje a odměnu za zastupování v souladu s ustanovením § 35 odst. 8 první věty s. ř. s. za středníkem ve spojení s § 120 s. ř. s. stát. Z tohoto důvodu mu Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden úkon právní služby – doplnění kasační stížnosti, jež bylo zdejšímu soudu doručeno dne 24. 6. 2013 – ve výši 3100 Kč [§ 11 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 7 položkou 5. a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů], a dále náhradu hotových výdajů – režijní paušál ve výši 1 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky. Nejvyšší správní soud tedy zástupci stěžovatele celkem přiznal odměnu za zastupování a hotové výdaje ve výši 3400 Kč. Jelikož zástupce doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se jeho nárok podle § 35 odst. 8 věty druhé s. ř. s. o částku odpovídající této dani, která činí 21 % z částky 3400 Kč, tj. 714 Kč. Zástupci stěžovatele bude tedy vyplacena celková částka ve výši 4114 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. listopadu 2013

JUDr. Dagmar Nygrínová

předsedkyně senátu